

Emotionele ontwikkeling en het coachen van teams

30-09-2024

Inleiding

DOCENTEN: Leen De Neve en Filip Morisse

INHOUD: Hoe vertaal je na een afname de uitkomsten van de Schaal voor Emotionele Ontwikkeling in een adequate ondersteuning? Hoe neem je teams daarin mee? Welke methode en kaders kun je daarbij inzetten?

TIJDSDUUR: een studiedag op 30 september 2024 van 9:30 tot 16:15

ACCREDITATIE: Wordt aangevraagd bij accreditatiebureau NIP K&J / NVO OG (geldt indien toegekend ook voor het SKJ)

INVESTERING: 320,00 p.p. inclusief koffie, thee en lunch

Het ontwikkelingsdynamisch model van emotionele ontwikkeling werd uitgewerkt door Anton Došen. Het vertrekt vanuit een integratieve beeldvorming met bijzondere aandacht voor de vroegkinderlijke ontwikkeling en de levensgeschiedenis van personen met een verstandelijke beperking. Meer concreet wordt de emotionele ontwikkeling ingeschat en vormt het emotionele ontwikkelingsniveau de basis voor een beter afgestemde ondersteuning.

Het model voor emotionele ontwikkeling heeft niet tot doel om een cliënt in één vaste ontwikkelingsfase te plaatsen. De ontwikkeling van mensen kan namelijk variëren en is een onregelmatig continuüm van vertragingen, versnellingen, achterstanden en sprongen. Eerder krijg je door inzicht in de emotionele ontwikkeling een beter idee over de basale emotionele behoeften waar je in de begeleiding bij kunt aansluiten. Je krijgt zo een beeld van de binnenwereld van je cliënt. Met het model voor emotionele ontwikkeling heb je een mooi middel in handen om je cliënt als persoon te leren kennen in plaats van louter op het gedrag te reageren.

Ondersteuning van teams

Emoties en emotionele ontwikkeling staan niet als persoonskenmerken op zich. Ze zijn inherent aan de interactie tussen de cliënt en begeleider. Het is nodig dat een begeleider zich emotioneel kan afstemmen op de behoeften van zijn of haar cliënt met een verstandelijke beperking. Een goede afstemming leidt tot minder probleemgedrag, een betere geestelijke gezondheid en een betere kwaliteit van leven.

In de praktijk blijkt dat deze afstemming niet altijd makkelijk verloopt, net omdat ook de binnenwereld van de begeleider de interactie tussen hemzelf en de cliënt beïnvloedt. En daarmee dus ook het gedrag. Het reguleren van eigen stress en het bewust (leren) mentaliseren, zijn belangrijke delen van de ondersteuning/coaching van medewerkers. Orthopedagogen en psychologen zouden zich meer als coach van de begeleiders die dagelijks werken met cliënten in plaats van een expert.

Geen standaard recept

Voor het coachen en ondersteunen van begeleiders en teams bestaat geen standaard recept dat iedere organisatie zo zou kunnen implementeren. Voor iedere organisatie is maatwerk nodig. Tijdens deze studiedag reiken de docenten je handvatten, methoden en ervaringen aan waarmee je teams kunt meenemen in het concept emotionele ontwikkeling en hoe je ze kunt coachen.

Inhoud van de studiedag

Tijdens deze studiedag gaan de docenten Filip Morisse en Leen De Neve in op methodieken en kaders die je kunt gebruiken voor het ondersteunen en coachen van teams met begeleiders.

De volgende thema's komen aan bod:

- Oprissing van het ontwikkelingsdynamisch model van emotionele ontwikkeling
- Vertaling van dit model naar handvatten voor ondersteuning en het gebruik van "goede vragen" en methodieken om begeleiders zélf de passende ondersteuning te laten vinden
- Mentaliseren, teamcoaching en individuele coaching

Leerdoelen

1. Aan het eind van deze studiedag ben je op de hoogte van de ondersteuningsbehoeften per fase van de emotionele ontwikkeling
2. Aan het eind van de studiedag weet je wat wel en niet werkt als het gaat om het meenemen van teams in het thema emotionele ontwikkeling en coachen van deze teams op het gebied van afstemming op de behoeften van een cliënt.
3. Aan het eind van de studiedag heb je kaders en methodieken aangereikt gekregen waarmee je voor eigen organisatie een werkzame manier kunt ontwikkelen voor de ondersteuning van teams.

Programma

Ochtend	
9:30	Opening
9:35	Opfrissing model EO
10:45	Pauze
11:00	Vertaalslag naar ondersteuning
12:30	Lunchpauze
Middag	
13:15	Vertaalslag naar ondersteuning, de juiste vragen en coachen
14:30	Pauze
15:00	Mentaliseren en het proces voeren in eigen organisatie
16:15	Afsluiting

Cliëntgroep

De inhoud van de studiedag heeft betrekking op mensen met een lichte, matige of ernstige verstandelijke beperking met eventuele bijkomende geestelijke gezondheidsproblemen.

Doelgroep

De inhoud van de studiedag is bedoeld voor Orthopedagogen, psychologen, leidinggevenden, coaches en coördinerend begeleiders die werken met mensen met een verstandelijke beperking in de verstandelijk gehandicaptenzorg, speciaal onderwijs of GGZ.

Docenten

Filip Morisse

Filip is orthopedagoog en medewerker outreach De Steiger in het Psychiatrisch Centrum Dr. Guislain (Gent, België). Daarnaast is hij wetenschappelijk medewerker van EQUALITY Research Collective (Hogeschool Gent). Hij heeft meer dan 30 jaar ervaring in de psychiatrie voor observatie en behandeling van volwassenen met een verstandelijke beperking en bijkomende geestelijke gezondheidsproblemen. Daarnaast geeft Filip consultatie/advies en opleiding/vorming aan heel wat voorzieningen en diensten in Vlaanderen en Nederland. Filip is één van de trekkers van de SENS-EO beweging in Vlaanderen, die expertise verspreidt over de emotionele ontwikkeling van personen met een verstandelijke beperking. Ook is hij lid van NEED (Network of Europeans on Emotional Development) en vice-president van de European Association for Mental Health in Intellectual Disabilities (EAMHID). Filip is in 2021 gepromoveerd aan de Universiteit van Gent op het proefschrift *Emotionele ontwikkeling bij personen met een verstandelijke beperking: onderzoek naar de Schaal voor Emotionele Ontwikkeling en een aansluitende coachingsmethodiek*. Hij is gastprofessor aan de Universiteit van Gent (Vakgroep Orthopedagogiek). Filip is auteur en co-auteur van meerdere boeken en artikelen over emotionele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking.

Leen De Neve

Leen De Neve is orthopedagoog en coördinator van Outreach De Steiger, Psychiatrisch Centrum Dr. Guislain (Gent, België). Ze werkte meer dan tien jaar in de gehandicaptensector, bij teams die jongeren en volwassenen ondersteunen met een verstandelijke beperking. De laatste jaren ondersteunt ze vanuit een mobiel team de (professionele en natuurlijke) omgeving van (jong)volwassenen met een verstandelijke beperking en bijkomende problemen met hun geestelijke gezondheid. Ze is ook doelgroeporthopedagoog voor het zorgprogramma 'dubbeldiagnose' van het P.C. Dr. Guislain. Daarnaast geeft ze scholing en opleiding aan ondersteuners en is ze reeds jarenlang mede-trekker van de SENS-EO-beweging, voornamelijk rond het thema 'van inschatting naar ondersteuning'.

Vorbereiding en studiebelasting

De studiedag is te volgen zonder voorbereiding. De studiebelasting bestaat uit het aantal contacturen. In dit geval zijn dat 6 contacturen

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij:

- Accreditatiebureau NIP K&J / NVO OG
- Indien toegekend wordt de accreditatie van het NIP K&J / NVO OG overgenomen door het SKJ

Certificaat

Je ontvangt van FORTIOR een certificaat als bewijs van deelname.

Ga voor meer informatie en inschrijven naar www.fortior.info/coachen-teams

